

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 09 · 2017

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Фестивал в Испания · Fesztivál Spanyolországban

Фелшьожолца празнува юбилей · Jubiláló Felsőzsolca · Българска фиеста на Балатон · Bolgár fieszta a Balatonnál

ФЕСТИВАЛ В ИСПАНИЯ

От 25 юни до 01 юли танцовите състави „Росица и „Янтра“ взеха участие в Международен фестивал за песни и танци „Гранд Алегрия“ в Испания.

Фестивалът бе проведен в курортното градче Калея, близо до Барселона, където нашите деца и младежи представиха България. За децата от „Росица“ това беше първо излизане на международна сцена и участие във фестивал, на който те се представиха блестящо. Всяка вечер имаха участие в програмата, наред със състави от Израел, Украйна, Унгария, Канада, Сърбия, Румъния, Македония, Словакия и България, а първата вечер започна с дефиле по улиците на града. В програмата на фестивала бяха включени и екскурзия в Барселона, където след разглеждането на паметниците на културата като храмът „Саграда Фамилия“, площадът „Каталуня“, статуята на Колумб, направихме и посещение на стадиона Ноу Камп. По време на престоя си танцовите състави посетиха и испанска национална вечер – със спектакъл с

рицари и коне, както и фламенко танци. ♦ Можем да кажем, че този фестивал беше нещо повече от участието на танцовите ни състави на един фолклорен фестивал. Това беше истинска екипна работа и културно пътуване, допринасящо за изграждането на общостен дух, едно незабравимо преживяване за цял живот за всеки участник, по време на което децата от „Росица“ на възраст между 6 и 12 години се сръжаха като истински отбор, и представиха достойно и на високо ниво българската култура и българската общност в Унгария! А танцьорите от „Янтра“ наред с всекидневните участия, напълно отговорно, с родителска всеотдайност помагаша на децата по време на тяхното първо участие в чужбина. ♦ Благодарим за оказаната подкрепа на Българския културен документационен и информационен център, на Министерството на

човешките ресурси, на Столичното българско самоуправление, на българските самоуправления в Шорокшар, Сигетсентмиклош, II., V., VI., XV., X. район на Буганеца. ♦

FESTIVÁL SPANYOLORSZÁGBAN

Június 25-től július 1-ig a Jantra és a Roszica táncgyüttesek részt vettek a Grand Allegria elnevezésű nemzetközi tánc- és dalfesztiválon, Spanyolországban.

A fesztivált Calella üdülővárosban, nem messze Barcelonától rendezték, ahol a mi gyermekeink és fiataljaink képviselték Bulgáriát. A Roszica gyermekeinek ez az első alkalom volt, hogy nemzetközi színpadon táncoltak, ahol remekül szerepeltek. Minden este részt vettek a műsorban a többi együttessel Izraelből, Ukrajnából, Magyarországról, Kanadából, Szerbiából, Romániából, Makedóniából, Szlovákiából és Bulgáriából, az első este pedig utcai táncal kezdődött. A fesztivál programjában egy barcelonai kirándulás is szerepelt, ahol a műemlékek: a Sagrada Familia, a Catalunya tér, a Kolumbusz emlékmű megtekintése után, meglátogattuk a Nou Campot is. Ottlétük alatt a táncgyüttesek egy spanyol táncestet is megnézték – lovagi tornával és flamencóval. ♦ Elmondhatjuk, hogy ez a fesztivál több volt, mint a táncgyütteseink részvétele egy fesztiválon. Ez egy igazi csapat- és közösségépítő kulturális

utazás volt, mindenkinek egy maradandó, életre szóló élmény, amelyen a 6 és 12 év közötti rosziás gyermekeink igazi csapatként viselkedtek, méltó módon és magas színvonalon képviselve a bolgár kultúrát és a magyarországi bolgár közösséget! A Jantra táncosai pedig a mindennapos fellépések mellett, felelősségteljesen, már-már szülői odaadással segítették a gyerekeket életük első külföldi szereplésükön. ♦ Köszönjük a Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat, a Soroksári, a Szigetszentmiklósi, illetve a II., V., VI., XV., X. kerületi Bolgár Önkormányzatok támogatását.

ФЕЛШОЖОЛЦА ПРАЗНУВА ЮБИЛЕЙ

Фелшождоца празнува 20-годишния си юбилей от обявяването на селището за град. Тържествената поредица от прояви по случай празника на града беше открита на 23 юни в Културния дом с галаспектакъл на Българското национално самоуправление на Фелшождоца, чествашо своя 15-годишен юбилей. В събитието взеха участие г-жа Уляна Богданска, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария, Симеон Варга, български застъпник в унгарския парламент, Нели Грошкова, кмет

на Драганово и делегация от града, както и Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария.

Четиричленната делегация от българския ни побратим Драганово заедно с кмета на Фелшождоца г-р Лайош Том положи венци на българския паметник в парка на замъка Барцаи. В Културния дом беше показана изложбата на българския художник професор Иван Бочев, също родом от Драганово.

На тържеството представителят на българската държава, посланик Уляна Богданска, чиято първа официална визита в провинцията беше във Фелшождоца, каза, че една от важните и първостепенни задачи на националностите е да изградят мост и връзка

между двете култури. Оцени високо и изрази благодарността си на унгарците, Унгария и унгарското правителство за политиката им спрямо малцинствата.

В речта си кметът г-р Лайош Том отчете резултатите от изминалите 15 години, като не пропусна факта, че именно тук за пръв път в Унгария е издигнат паметник на българските градинари. Градоначалникът изтъкна, че ролята, която Българското национално самоуправление играе вече петнайсет години в живота на града е важна и носи радост.

Благодарности на град Фелшождоца и на кмета г-р Лайош Том за подкрепата към тукашните българи изказа българският застъпник в унгарския парламент Симеон Варга, който му

върчи плакет, свързан с обявения миналата година Ден на българо-унгарското приятелство. Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, високо оцени резултатите на Българското национално самоуправление на Фелшождоца, постигнати през изминалите петнайсет години, като специално изтъкна дейността на председателката на самоуправлението, г-жа Агам Майорне. Както спомена, дейността на българите от Фелшождоца заслужава внимание и на национално ниво, а пък постигнатите резултати могат да бъдат пример за българите, живеещи в диаспора.

По-голямата част от българите, живеещи във Фелшождоца, произхождат от град Драганово, който се намира близо до някогашната българска столица Велико Търново. Тукашните българи не са забравили старата си родина и родния си град и благодарение на това Фелшождоца и Драганово през 2008 година се побратимяват. В речта си г-жа Нели Грошкова, кмет на Драганово, подчерта дейността както на българските предци, така и техните наследници, и увери, че и занапрег ще подкрепят българската общност във Фелшождоца, честваша сега своя юбилей.

Г-жа Агам Майорне, председател на Българското национално самоуправление на Фелшождоца, благодари не само на тукашните българи, но и на гражданите на Фелшождоца за приема, подкрепата и интереса към българската култура и традиции.

В галаспектакъла участваха Ансамбъл „Балкан“ от Бекешчаба, певицата Бранка Башич и оркестър „Рила“. Фолклорните традиции на Балканския полуостров се отличават с изключително архаични черти. Като резултат от етническото, религиозно и културно смесване по време на петстотингодишното турско владичество се е оформила вълнуваща танцувална и музикална култура. В балканската музика се преплитат ортодоксалната църковна музика, славянската полифоничност и източните мелодии, но госта често срещани са и неравнотелните мелодии. Изпълнителите се постарали да ни предадат автентично точно тези специфики. Галаспек-

такълът по повод 15-годишния юбилей на Българското национално самоуправление на Фелшождоца приключи с обща танцова къща и с геуустаця на български специалитети.

ЧАБА НЕМЕТ

JUBILÁLÓ FELSŐZSOLCA

Фелсoszolca városának 20 éves jubileumát ünnepli. A városnapi programsorozat nyitányaként gálaműsorral ünnepelte fennállásának 15 éves évfordulóját a Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat június 23-án a Rendezvények Házában. Az ünnepségen részt vett öccs. Uliana Bogdanska, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Varga Szimeon, az Országgyűlés bolgár szószólója, Nelli Groskova, Draganovo polgármestere és delegációja, valamint a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke, Tanev Dimiter is.

A bulgáriai testvértelepülésünkről, Draganovóból érkezett négyfős delegáció Dr. Tóth Lajos polgármesterrel közösen megkoszorúzta a Bárczay-kastély kertjében álló bolgár emlékművet. A Rendezvények Házában egy bolgár festőművész, Ivan Bocsev professzor kiállítását tekinthette meg a közönség, aki maga is Draganovóban született.

Az ünnepségen a bolgár állam képviselője, Uliana Bogdanska nagykövet asszony, akinek első hivatalos vidéki útja Felsőzsolcára vezetett, úgy fogalmazott, hogy a nemzetiségek egyik legfőbb és alapvető feladata, hogy hidat és kapcsolatot teremtsenek a két kultúra között. Köszönétét fejezte ki a magyaroknak, Magyarországnak és a magyar kormányhoz azért a politikáért, amit a kisebbségekkel szemben tanúsít.

Dr. Tóth Lajos polgármester ünnepi beszédében felidézte az elmúlt 15 év eredményeit, többek között méltatta, hogy az országban elsőként itt állítottak emlékművet a bolgár kertészeknek. A polgármester örömtelinek és fontosnak nevezte azt a közéleti szerepet, amelyet a Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat tizenöt esztendeje képvisel a város életében.

Felsőzsolca városának és Dr. Tóth Lajos polgármesternek mondott köszönetet az itt élő bolgárság támogatásáért Varga Szimeon parlamenti szószóló, aki a tavaly elfogadott bolgár-magyar barátság napja alkalmából kibocsátott plakettet adományozott polgármesterünknek. Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgár Egyesület elnöke méltatta a Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elmúlt tizenöt évének eredményeit, külön kiemelve az elnök, Major Ádám munkáját. Mint mondta, országosan is figyelemre méltó a zsolcai bolgárok tevékenysége, elért eredményeik pedig példamutatók a diaszpórában élő bolgárok számára.

A Felsőzsolcán élő bolgár közösség legnagyobb része Bulgária egykori fővárosának, Veliko Tarnovónak a közelében található Draganovo városából származnak. A városban élő bolgárok nem felejtették el egykori hazájukat és szülővárosukat, ennek is köszönhető, hogy Felsőzsolca és Draganovo között 2008-ban testvérvárosi kapcsolat jött létre. Nelli Groskova polgármester asszony ünnepi beszédében egyaránt elismerő szavakkal illette a bolgár ösöket és a leszármazottaik munkásságát, és támogatásáról biztosította a jubileumát ünneplő zsolcai bolgár közösséget.

Major Ádám, a Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke nem csak az itt élő bolgároknak, hanem a zsolcai polgároknak is megköszönte a befogadást, a támogatást és az érdeklődést a bolgár kultúra és hagyományok iránt.

A gálaműsoron a békéscsabai Balkán Táncegyüttes, Bácsits Branka énekesnő és a Rila zenekar lépett színpadra. A Balkán-félsziget néptánc- és népzenei hagyományai rendkívül archaikus vonásokat mutatnak. Az ötszáz éves török uralom alatt kialakult etnikai, vallási és kulturális keveredés izgalmas tánc- és zenei kultúrát hozott létre. A balkáni zenei világban az ortodox egyházi zene, a szláv többszólamúság és a keleties dallamok keverednek, és igen gyakoriak a páratlan ritmusú dallamok is. E sajátosságok hiteles tolmácsolására törekedtek a fellépők. A Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat 15 éves jubileumi gálaműsora közös táncszínpaddal és bolgár ételköstölővel zárult.

NÉMETH CSABA

НА ЛАГЕР В РАВДА

Благодарение на нашите спомоществатели, Министерството на човешките ресурси, Дружеството на българите в Унгария и на Столичното българско самоуправление, и тази година организирахме станалия вече традиционен лагер в Равда (от 12 до 23 юли).

Мнозинството от участниците в лагера бяха български деца, живеещи далеч от родната България, които в повечето случаи дори не говорят родния език, но въпреки това се гордеят с произхода си и с радост се запознават с традициите и обичаите на своите предци, с българския език, с природата на далечната родина.

През изминалите 23 години се опитвахме да покажем на лагерниците колкото е възможно

повече от България, от природата, градовете и забележителностите в страната. Ето някои от тях, без да претендираме за изчерпателност: София, Велико Търново, Варна, Бургас, Карлово, Калофер, Обзор, Несебър, Поморие, Черноморец, Копривица, Етър, Жеравна и др.

Возихме се на лодка по Ропотамо, посетихме Рилския и Аладжа манастир, насладихме се на близо 600-те редки растителни видове от ботаническата градина в Балчик, на спектакъла на делфините в Делфинариума и се разходихме в „Каменната гора“ - Побитите камъни, която излъчва специална енергия.

Всяка година успяваме да създадем една общност, в която царят доброто настроение, отговорността и обичта.

Благодарности на участниците в лагера: децата и техните възпитаници, лея Милка и лея Марика

РАВДА 2017

Като лагерници, които вече от няколко години посещават Равда, категорично можем да заявим, че тазгодишният лагер беше най-добрият.

Вярно е, че пътят и сега не ни се стори кратък, но дългото пътуване си струваше. От години отсядаме на едно и също място, кажи-речи се е превърнало в наши дом, а и ние вече гледаме на него така във всяко едно отношение (имаме предвид донякъде небрежното отношение към реда, което не беше на нужната висота.)

Времето просто летеше, през деня, в зависимост от времето, отивахме на брега, наслаждавахме се на хладните вълни, на слънцето или се возехме на корабче.

Екскурзиите до Несебър и обичайната изложба на пясъчни фигури в Бургас също не бяха подминати. Тазгодишната тема на пясъчния фестивал, определена от организаторите му, беше: „Герои от приказни филми под формата на пясъчни скулптури“. Това беше десетото издание на събитието.

Времето определяше програмите ни. При лошо време или запълвахме деня си с екскурзия, или спортувахме, или играехме плажен волейбол, момчетата пък ритаха топка на игрището.

Съревнованията (решаване на кръстословици на унгарски и български език) и състезанията „Кой какво знае“ също допринесоха за доброто ни настроение.

Посетихме и село Оризаре, съхраняващо българските традиции, участвахме в българска вечер, в която видяхме различни български народни танци, а после и ние се присъединихме към танцьорите, а черешката на вечерта беше нестинарски танц.

Сега с право бихте си задали въпроса, след и тази година са се състояли обичайните програми, с какво този лагер е бил най-добрият? Магията е в компанията. Дойдохме като чужди един на друг, но си тръгнахме като приятели.

Бихме могли да разкажем нашата история, но тя трябва да бъде почувствана, за всичко това трябва да благодарим на лея Милка и лея Марика. Благодарим ви!

КРИСТИ, ДОРИ, ЧЕНГЕ, ЛИЛИ (202 СТАЯ)

ОТНОВО В РАВДА – 2017

Лагерът в Равда всяка година е добър, но тази година беше най-добрият. Запознахме се с нови хора и посетихме много красиви места: Бургас, Созопол, Равадиново, Несебър, Поморие, Оризаре, Шумен, Търново. Програмите сплотиха лагерниците, доброто настроение се покачваше сред хладните морски вълни. Благодарим!

ЧАБА, НИКОЛА И ВЕСИ

Въпреки, че времето не беше най-доброто за по-голямата част от нашия лагер, ние винаги се забавлявахме. Отидохме в различни градове и видяхме уникалната българска култура. През времето ни тук в Равда аз и всички ще се върнем с много нови, прекрасни спомени. Равда 2017 е едно незабравимо преживяване, което ще имаме завинаги.

БЕКИ ГОДОР И ЛИЛИ ГОДОР

ЛАГЕРЪТ В РАВДА – 2017

Когато някой слага край на определен период в своя живот, той се стреми към един достоен край. Така бях и аз, в спомените ми за летните ваканции този лагер блести като корона на всички досегашни лагери в Равда, с всичките му малки истории, които винаги си припомням с удоволствие, всички лагерни преживявания са свързани с превърналите се вече в икони лагерни ръководители лея Марика и лея Милка с тяхното внимание, майчино отношение и обич.

При потеглянето от Будапеща всички се сбогуваха поотделно, а сплотяващата сила на нашите ръководители успя да постигне на връщане от „Морето“ и от България да си кажем довиждане като един отбор, едва ли не като членовете на едно семейство. Духът на лагера в Равда помага да се създадат приятелства за цял живот и те двете всяка година отново и отново създават този дух.

Тазгодишният лагер за мен обаче бе малко по-различен от останалите, тази година той увенча не само лятото, а и цялото ми детство.

Което до голяма степен е благодарение на тях, на техния дух и на програмите, които изобилстваха и тази година, като например екскурзиите в Бургас, Созопол, Равадиново, Несебър, плуването с корабче по морето, посещението на Къщата музей „Лайош Кошут“ в Шумен и „Кой какво знае“.

Благодарен съм и ще бъда благодарен за тазгодишния и за всички досегашни лагери!

ДАВИД ВАРГА

A RAVDAI TÁBOR

Hála támogatóinknak, az Emberi Erőforrások Minisztériumának, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének, és a Fővárosi Bolgár Önkormányzatnak, idén is megszervezhettük a mára már hagyománnyá vált ravdai tábort (július 12-től július 23-ig).

A tábor résztvevői többségükben hazájuktól, Bulgáriától távol élő bolgár gyerekek, akik sok esetben talán már az anyanyelvüket sem beszélik, de mégis büszkéik származásukra, és szívesen ismerkednek őseik hagyományaival, szokásaival, a bolgár nyelvvel, a távoli haza tájaival.

Az elmúlt 23 év alatt igyekeztünk a táborozóknak

minél többet megmutatni Bulgáriából, az ország nagy tájaiból, nagy városaiból és azok nevezetességeiből. Íme néhány közülük, a teljesség igénye nélkül: Szófia, Veliko Tirnovo, Várna, Burgasz, Karlovo, Kalofer, Obzor, Neszebar, Pomorie, Csernomorec, Koprivstica, Etara, Zseravna stb.

Csónakáztunk a Ropotámón, meglátogattuk a Rilai és az Aladzsa kolostort, gyönyörködtünk Balcsik botanikus kertjének közel 600 ritka növényfajában, a Delfináriumban a delfinek produkcióiban, s barágotunk a különleges energiát sugárzó „Kőerdőben”.

Sikerül minden évben egy jó hangulatú, egymásért felelős, egymást szerető közösséggé kovácsolódnunk.

Hálás köszönettel a tábor résztvevői: a gyerekek és nevelőik, Milka néni és Marika néni

RAVDA 2017

Teljes meggyőződéssel kijelenthetjük, mint Ravdát több éve látogató táborozók, hogy az idei tábor bizonyult a legjobbnak.

Igaz, az út most sem tűnt rövidnek, de megérte a várakozást. Szállásunk már évek óta ugyanaz, már-már otthonunknak mondható, és mi annak is tekintjük minden értelemben, (értjük ezalatt a lazaságot a rendrakás terén), ami néha némi kívánnivalót hagyott maga után.

Az idő csak úgy repült, napközben, ha az idő is engedte, lementünk a tengerpartra, élveztük a hús hullámokat, a napfényt, ill. hajókáztunk a tengeren.

A neszebari kirándulások és a szokásos burgaszi homokszobor-kiállítás sem maradhatott el, ahol az idei témát: „Mesefilmek hőseinek megjelenítése homokszobor formában” jelölték meg a homokfesztivál szervezői. Ebben az évben ünnepelte a 10. évfordulóját ez a rendezvény.

Az időjárás meghatározta programjainkat, ha rossz idő esetén éppen nem kirándulással töltöttük napjainkat, akkor sportoltunk, röplabdáztunk a homokos parton, a fiúk fociztak a sportpályán.

A vetélkedők (rejtvényfejtés bolgár és magyar nyelven) és a versenyek „Ki Mit Tud?” is színezték a hangulatunkat.

A bolgár hagyományokat őrző faluba, Orizaréba is ellátogattunk, részt vettünk egy bolgár esten, ahol különböző bolgár néptáncokat láthattunk, majd csatlakozhattunk mi is a táncosokhoz, és az est fénypontjaként paráztáncot tekinthettünk meg.

Most jogosan felmerülhet bennetek a kérdés, hogyha idén is a szokásos programok voltak, akkor miért ez volt a legjobb tábor? Itt a varázslat a társaságban rejlik. Idegenekként jöttünk, de barátokként távoztunk.

Elmesélhetnénk történetünket, de ezt érezni kell, és mindezt Milka néninek és Marika néninek köszönhetjük. Köszönjük!

KRISZTI, DÓRI, CSENGE, LILI (202-ES SZOBA)

ÚJRA RAVDÁN – 2017

A ravdai tábor minden évben nagyon jó, de ebben az évben volt a legjobb. Megismertünk új embereket, és nagyon szép helyeken jártunk: Burgasz, Szozopol, Ravadinovo, Neszebar, Pomorie, Orizare, Sumen, Tirnovo. A programok összekovácsolták a csapatot, a hangulat a tenger hús hullámai között érte el a tetőfokát. Köszönjük!

CSABA, NIKOLA ÉS VESZI

Habár a tábor nagy részében az időjárás nem volt mindig a legjobb, mi mindig remekül szórakoztunk. Meglátogattunk különböző városokat és megismertük az egyedülálló bolgár kultúrát. A Ravdában töltött időszakból mindenki rengeteg új és gyönyörű emlékekkel tér haza. A 2017-es ravdai tábor egy felejthetetlen élmény, amely örökre a miénk marad.

GODOR BEKI ÉS GODOR LILI

RAVDAI TÁBOR – 2017

Amikor valaki lezárja valamelyik életszakaszát, akkor mindig valami méltó lezárást szán annak. Így voltam én is ezzel, az összes eddigi ravdai tábor koronaként tündökölt a nyári vakációk emlékéen, mindegyik önálló kis történet, amikre mindig szívesen gondolok vissza; átjárta az összes tábori élményt a két mára már ikonikus táborvezető, Marika néni és Milka néni odafigyelése, anyai gondoskodása, szeretetük.

Budapesten még mindenki külön-külön búcsúzott induláskor, viszont vezetőink összekovácsoló ereje azt eredményezte, hogy a „Tengertől” és Bulgáriától egy csapatként, már-már családként köszöntünk el. A ravdai tábor szelleme segít megkötni az élethosszig tartó barátságokat, a szellemet pedig ők ketten teremtik meg újra meg újra minden évben.

Az idei táborozás viszont nekem kicsit más volt, mint a többi, idén nem csak a nyárra, hanem az egész gyermekkoromra került az a bizonyos korona.

Ami nagyrészt nekik köszönhető, a szellemüknek és a programoknak, amikben idén is bővelkedtünk, mint például a burgaszi, szozopoli, ravadinovói, neszebari kirándulás, hajókázás a tengeren, a Kossuth Múzeum meglátogatása Sumenben és a Ki mit tud.

Az idei és az összes eddigi táborért hálás vagyok és leszek!

VARGA DÁVID

НАГРАДА ЗА РАЯ

На 25 юли в Централния военен клуб се състоя тържествено-то връчване на наградите на отличените участници в литературния конкурс „Стефан Гечев” на Държавната агенция за българите в чужбина. Рая Спасова (15 г.) от Българското училище за роден език спечели поощрителна награда в своята възрастова категория.

RAJA DÍJAT NYERT

Július 25-én a Központi Katonai Klubban került sor a Határon Túli Bolgárok Hivatala által meghirdetett Sztefan Gecsev Irodalmi Verseny díjátadására. A Bolgár Nyelvoktató Nemzeti-ségi Iskola 15 éves tanulója, Raja Szpaszova különdíjat nyert a saját kategóriájában.

ДЕТСКИ ТАНЦОВ ЛАГЕР ВЪВ ФЕРТЪОД

Традиционният танцов лагер за деца и младежите от съставите „Росица“ и „Янтра“ организиран от Българското републиканско самоуправление, бе проведен в периода от 3 до 9 юли 2017 г. във Фертьод.

Както винаги и тази година организаторите наблегнаха на българските народни танци и фолклор, заучаването на нов хореографиран танц с помощта на поканения от България хореограф Камен Иванов, който по много интересен и увлекателен начин проведе своите часове във физкултурния салон на основното училище във Фертьод. Наред с танците имаше и занятия по народно пеене, децата се запознаха с народните инструменти, научиха и няколко песни. Тази година усвояването на танцовия материал отне повече време, но въпреки това организаторите се

бяха погрижили свободното време да бъде използвано максимално – спортни игри и състезания, забавления в басейна на пансиона, лагерен огън на открито, с печене на шиш на различни видове лакомства, като вечерта завърши с гускотема. Накрая децата нарисуваха с моливи и пастели най-възбуждащите моменти от лагера.

Танцовият лагер бе организиран от Българското републиканско самоуправление и осъществен с подкрепата на Министерството на човешките ресурси и Българското самоуправление в ерад Шопрон.

ТЕОДОРА ИВАНОВА

NYÁRI TÁNC TÁBOR FERTŐDÖN

A hagyományos tánc tábor a Jantra és a Roszica táncgyűttesek gyerekei és fiataljai számára, amelyet a Bolgár Országos Önkormányzat szervez, 2017. július 3-9. között került megrendezésre Fertődön.

IVANOVA TEODORA

Mint mindig, a szervezők idén is a bolgár néptáncok és a folklór elsajátítására helyezték a hangsúlyt, egy új koreográfiát tanultak meg a Bulgáriából meghívott koreográfus, Kamen Ivanov segítségével, aki nagyon érdekes és magával ragadó módon tartotta óráit a fertődi általános iskola tornatermében. A táncok mellett voltak népdaléneklési foglalkozások is, a gyerekek megismerkedtek a népi hangszerekkel, és megtanultak néhány dalt. Idén a táncanyag elsajátítása több időt vett igénybe, de ennek ellenére a szervezők a szabadidő maximális kihasználásáról is gondoskodtak: voltak sportjátékok és versenyek, medencézés a kollégiumban, tábortűz a szabadban nyárson sütéssel, majd diszko. A végén a gyerekek ceruzával és zsírkrétával örökítették meg a tábor legizgalmasabb pillanatait.

A tánc tábor a Bolgár Országos Önkormányzat szervezte, a megvalósításhoz az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Soproni Bolgár Önkormányzat nyújtott támogatást.

БЪЛГАРСКА ФИЕСТА НА БАЛАТОН

На 18 юли следобед на плажа на Балатонбоглар необичайна атракция привлечаше тълпи от зрители. По водата се носеше водно колело, на него накацали музиканти с гухови инструменти. На 50 метра от брега се раздаваха мощни звуци на тромпети, тромбони, туби и тъпани, сливащи се в нещо средно между ключек и суинг. Нищо необичайно - поне за тези, които познават Карандила. Истинските музиканти и във водата влизат с инструментите си.

Но как се стигна до този импровизиран концерт? Да почнем отдалече.

Преди няколко години гледах концерт на Карандила в Българския културен дом. Направи ми впечатление, че повече от два часа не свалиха темпото, след официалната част продължиха да свирят за танцуващите сънародници. По-късно попитах Ангел Тичалиев, ръководителя на състава, не се ли уморяват толкова време да свирят, след като са пътували 15 часа

същия ден. Той се засмя:

„Е какво е това в сравнение със сватбите? Ние можем по три дни да свирим, а ти ми говориш за три часа“.

„Карандила“ е цигански гухов оркестър, основан през 1994 година в сливения квартал „Надежда“. В стила му се смесват характерна за Балканите музика (главно от т. нар. „сватбарска“ традиция) и най-разнообразни елементи на джаз.

Диригент му е Ангел Тичалиев, син на Михаил Тичалиев (Мамулито), който през 50-те години на 20 век също ръководи гухова формация с това име.

Идеята на новия „Карандила“ е да преосмисли циганската традиция в съвременен контекст.

Както виждаме, традицията при Карандила не е на гуми и не е нещо, извадено от музея и облечено в народни носии. Гледайки тяхното изпълнение имаме гаранцията, че сме свидетели на истинска народна музика, предадена от баща на син.

Името на Ангел Тичалиев сигурно не е познато на тези, за които българското е в класациите на поп-фолк. Той има по-важното - признанието и ува-

жението на хора като Горан Брегович и Бобан Маркович, смятани за върха на балканската музика.

Освен това Ангел продължава делото на баща си. През 2007 год. той основава Карандила Джуниър с деца от зетото, като има за цел да подготви ново поколение музиканти. Построява малко училище, в което ги обучава ден след ден. До 2009 год. той работи паралелно с двата оркестъра, но през 2010 год. разпуска първоначалния и се концентрира върху младежите, като с тях имат десетки участия на фестивали из цяла Европа. Младежите вече са пълнолетни и пълноценни музиканти и така Ангел решава през 2015 година да се върне към оригиналното име на оркестъра – „Карандила“.

На 12 май Карандила свири във Фоно на една българска вечер, в която имаше и танци, и кебапчета, и българско вино. Мероприятието беше загревка към фестивала Бабел Саунд в Балатонбоглар.

Фестивалът е едно необичайно мероприятие. Както се казва, прекалено хубаво за да бъде истина. В течение на една седмица на Балатон различни култури се срещат и оплодотворяват взаимно. Бяха представени България,

Испания, Мароко, Индонезия, Италия, Сърбия - общо петнадесет държави се представиха чрез музика, кулинария, интерактивни програми и изложби на един безплатен фестивал.

България откри събитието на 17-и юли.

Гриша Абрашев, Готвачът на Всея България пристигна подготвен в Маджарско и за кратко време ароматът на българска скара се разнесе из фестивала. Организаторите предложиха помощ с покупка на полуфабрикати на място. Отговорът беше:

„Няма да правим шопска с унгарски домати и да пържим кебапчета, купени от SPAR.“

Както се досещате и сиренето в салатата не беше "сирене тип фета, а нашенско.

Откри се изложба на България:

- ▶ снимки на стара българска архитектура предоставени от Малко театро, текстилни образци на декоративно плетиво и народни носии предоставени от танцов състав Янтра,
  - ▶ най-добрите снимки от фотоизложбата "Срещи с България", предоставени от Български Форум.
  - ▶ рецепти на избрани български гозби със снимки предоставени от Българското републиканско самоуправление.
- Изложбата беше достъпна за посетители цяла седмица.

Музикантите от Карандила се качиха на сцената, а танцьорите от международно известния танцов състав "Мартеница" заеха позиция в публиката. Концертът мина според очакванията - горещи ритми и запалени танци в лятната вечер на 100 метра от Балатон.

Гостите на фестивала имаха възможност да се включат на истинско хоро, водено от професионалисти. След успешния концерт присъстващите музиканти от други страни заобиколиха Карандила и започна обмяна на опит, адреси и напътки. По-късно се заформира непланирано свирене, в което ритмите и мелодиите на различни народи се смесваха с българския брас. Най-доброто от българските вина, докарано от Bulgarian Wine Embassy

допринасяше за високия градус на вечерта.

На следващата сутрин българският празник продължи - точно като сватбите на село, за които разправяше Ангел Тичалиев на времето.

От 11 ч. в интерактивната шатра се погредиха танцьорите от "Мартеница" и започна уъркшоп - преподаване на български народни танци. Имаше предвартелни опасения, че преди обег на летен плаж не е най-доброто време за подобни занимания. Но предишната вечер докара толкова фенове на българската музика и танци, че и през горещия ден хората вместо да се охладжат в езерните води се загаряваха с неравногелните ритми. И тук всичко беше по най-качествения сценарий - танците се съпровождат на живо от Карандила. Лицата на танцуващите, които виждаме на снимките, казват всичко за мероприятието.

След като научиха основите на българските хора с Мартеница и Карандила, гостите на фестивала се топнаха в Балатон и се върнаха за българския обяд в шатрата на Симпла Керп.

Така стигнахме там, откъдето започнахме. Българска гухова музика, свирена на водно колело в унгарското езеро.

Достоен завършек на тези два дни. Гостите на Бабел Саунд получиха сериозна гоза България, храна за всички сетива. Няма да я забравят.

До следващия път!

ЕМИЛ БИЛЯРСКИ

BOLGÁR FIESZTA A BALATONNÁL

Július 18-án délután a balatonboglári strandon szokatlan attrakció vonzotta a nézők tömegeit. A vízben vízibicikli száguldott, rajta pedig fúvós hangszerekkel felszerelkezett zenészek ültek. A parttól 50 méterre hangosan szóltak a trombiták, tubák és dobok, amelyek hangjai a szving és a hastánczene keverékévé olvadtak össze. Semmi különös – legalábbis azoknak, akik ismerik a Karandilát. Az igazi zenészek a vízbe is a hangszerikkel mennek.

De hogyan is került sor erre az improvizált koncertre? Kezdjük messzebről.

Néhány évvel ezelőtt néztem a Karandila koncertjét a Bolgár Művelődési Házban. Feltűnt nekem, hogy két órán át sem csökkent a tempó, a hivatalos rész után még tovább zenéltek a táncos kedvű honfitársaknak. Később megkérdeztem Angel Ticsaliev, az együttes vezetőjét, nem fáradnak-e el ennyi ideig zenélni, miután még aznap 15 órát utaztak. Ő elnevette magát: „Na, és mi ez az esküvőkhöz képest? Mi tudunk három napon át is zenélni, te pedig itt három órától beszélsz.”

A „Karandila” egy cigány fúvószenekar, amelyet 1994-ben alapítottak a szliveni „Nadezsda” kerületben. Stílusukban vegyül a Balkánra jellemző zene (leginkább az ún. „lakodalmas” hagyományból) és a jazz különböző elemei. A karmester Angel Tincsaliev, Mihail Ticsaliev (Mamulito)

fia, aki az 50-es években szintén vezetett egy fúvószenekart ilyen névvel. Az új Karandila elgondolása az volt, hogy mai kontextusban értelmezze újra a cigány hagyományt.

Amint látszik, a hagyomány a Karandilánál nem csak szavakban létezik, és nem valamilyen is muzeális, népviseletbe öltöztetett dolog. Elnézve előadásukat, biztosak lehetünk abban, hogy igazi népzeneét látunk, amely apáról fiúra száll.

Angel Tincsaliev nevét biztosan nem ismerik azok, akiknek a bolgár a pop-folk slágerlistáit jelenti. Neki fontosabb hivatása van – az olyan emberek tisztelése és elismerése, mint Goran Bregovic vagy Boban Markovic, akik a balkáni zene csúcsát jelentik.

Ezen kívül Angel apja művét is folytatja. 2007-ben megalapította a Karandila Juniort a gettóban élő gyermekek számára, célja a zenészek új generációjának kinevelése. Kis iskolát is épített, ahol nap, mint nap tanítja őket. 2009-ig párhuzamosan dolgozik a két együttessel, de 2010-ben feloszlatja a korábbi, és csak a fiatalokra koncentrál, velük már több tucat fesztiválon vett részt egész Európában. A fiatalok már nagykorúak és teljes értékű zenészek, ezért 2015-ben Angel elhatározza, hogy visszatér az eredeti Karandila névhez.

Május 12-én a Karandila a Fonóban játszott egy bolgár esten, ahol tánc is volt, és kebabcs és bolgár bor is. Az esemény bemelegítés volt a Babel Sound fesztiválhoz Balatonbogláron.

A fesztivál egy szokatlan rendezvény. Ahogy mondják, túl szép, hogy igaz legyen. Egy héten keresztül a Balatonnál különböző kultúrák találkoznak, és inspirálóan hatnak egymásra. Bemutatkozott Bulgária, Spanyolország, Marokkó, Indonézia, Olaszország, Szerbia, összesen 15 ország mutatkozott be a zenén, a kony-

haművészetén, az interaktív programokon és a kiállítókon keresztül egy ingyenes fesztiválon.

Az eseményt Bulgária nyitotta meg július 17-én. Grisa Abrasev, a „Vszeja Balgarija” szakácsa felkészülten érkezett Magyarországra és rövid időn belül a bolgár sült hús illatát lehetett érezni a fesztiválon. A szervezők felajánlották, hogy segítenének helyben

vett lehet félkész termékekkel. A válasz a következő volt: „*Nem fogunk magyar paradicsommal sopszka salátát csinálni és a Spar-ból vásárolt kebabcsét sütni.*” Ahogy sejteni lehet, a salátában a szirene sem „feta jellegű sajt” volt, hanem hazai.

Kiállítás is nyílt Bulgáriáról:

- ▶ fényképek a régi bolgár építészetéről, a Malko Teatro felajánlásában, díszes textilminták és népviseletek a Jantra Együttestől,
- ▶ a legjobb fotók a „Találkozások Bulgáriával” fotókiállításáról, a Bolgár Kulturális Fórum felajánlásában,
- ▶ bolgár ételek receptjei fényképekkel a Bolgár Országos Önkormányzattól. *A kiállítást egész héten meg lehetett tekinteni.*

A Karandila zenészei felmentek a színpadra, a nemzetközileg is ismert Martenica néptáncgyűttes táncosai pedig a közönség között foglaltak helyet. A koncert az elvárásoknak megfelelően zajlott le: forró ritmusok és lelkes táncok a nyári estén 100 méterre a Balatontól.

A fesztivál vendégeinek lehetőségük volt egy igazi horóban is táncolni, amit

profik vezettek. A sikeres koncert után a többi országból jelenlévő zenészek körülállták a Karandilát és tapasztalat-, cím-, és italcsere kezdődött. Később előre nem tervezett zenélés következett, amelyben a különböző népek ritmusai és dallamai vegyültek a bolgár zenével. A bolgár borok legjobbjai, amelyeket a Bulgarian Wine Embassy hozott, biztosították az est magas hőfokát.

A következő reggelen a bolgár ünnep folytatódott – ahogy a falusi esküvők, amelyekről Angel Ticsliev annak idején beszélt.

11 órától az interaktív sátorban megjelentek a Martenica táncosai és workshop kezdődött: bolgár néptáncoktatás. Voltak olyan félelmek, hogy délelőtt a strandon nem legjobb ilyen foglalkozást tartani. De az előző estén a bolgár táncnak és zenének olyan sok rajongója lett, hogy a forró napon, ahelyett, hogy a tóban hűsölnének, az emberek a szabálytalan ritmusokkal melegítettek be. És itt is a legjobb forgatókönyv érvényesült: a Karandila élőben kísérte a táncokat. A táncolók arca, ahogy a képeken látjuk, mindent elárul a rendezvényről.

Miután megtanulták a bolgár táncok alapjait a Martenica és Karandila segítségével, a fesztivál vendégei megmártóztak a Balatonban, majd visszamentek egy bolgár ebédre a Szimpla Kert sátrában.

Így értünk vissza oda, ahonnan indulunk: bolgár fúvószena, előadva vízibiciklin a magyar tóban.

Méltó befejezése a két napnak. A Babel Sound vendégei pedig jó adag Bulgáriát kaptak, táplálékot minden érzékszervnek. Nem fogják elfeledni!

A legközelebbi találkozásig!

BILJARSZKI EMIL

НАШИЯТ ДОМ, БЪЛГАРСКИЯТ КУЛТУРЕН ДОМ, Е ВЕЧЕ НА 60 ГОДИНИ

Всяка общност си има своите герои, митове, паметници и култови сгради. Ние, българите в Унгария, можем да се похвалим с особено богато и гълголетно минало. Имаме собствено храм, училище, културен институт и културен дом, с чиято история можем много да се гордеем.

Зоран, Тамаш Хаки, Бенко Диксиленг и Жужа Конц. Какво е общото между тях? Всички те са започнали кариерата си на сцената на Българския културен дом, в който в началото на 60-те години на миналия век се излъчват първите прегавания от състезанието „Кой какво знае”.

И по-късно от този дом излизат немалко легендарни изпълнители, уникална е обаче и историята на самата сграда. Кметството на столична община Будапеща гарява в средата на

XX век терена от улица „Вагохиг” на българите в Унгария като признание за безценната им работа в областта на овощарството и зеленчукопроизводството. Българите се обединяват и започват да събират пари, за да изградят дома на своята общност.

През 1953 г. 445 семейства събират над 3 милиона форинта – разказва Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, който помни този момент на сплотеност от детските си години. Събирането на средства продължава три години. Много семейства вземат гори заеми, за да подкрепят градежа на дома на българите в Унгария, приключил в крайна сметка през 1957 година.

Родителите ми изплатиха заемите през 60-те години – си спомня чичо Дими. – Всяко едно семейство съпреживя и изстрада строежа... на някои зимните

палта им стигаха само до кръста, други дори и в юношеските си години носеха детските обувци, само и само заемите да бъдат изплатени, и ето, домът е жив и днес и просперира.

Българският културен дом функционира точно от 60 години. Тази сграда е един от най-значимите духовни и културни центрове на нашата общност. Тук репетираат гва пъти седмично съставите за български народни танци „Росица” и „Янтра”. В този дом отбелязваме националните си празници и традиции, но също тук се събират и много хора по повод на разнообразни театрални представления и концерти.

Много е хубаво, че в сърцето на столицата има място, в което тече толкова сериозен общностен живот... където нашите деца и внуци могат да дойдат на репетиция по танци, да се облекат в народни носии, да излязат на сцена, да си помагат и да научат какво означава колективен дух, какво означава принадлежността към една националност, какво е да съхраняваш една уникална култура,

и така да се доближат и до езика - казва Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление.

С това обаче историята на Дома галеч не приключва. Всяко едно от следващите поколения на българите в Унгария е допринесло с нещо за него.

Нашите баби и дядовци са построили и са събрали средствата за строежа на сградата. Нашите родители са достроили хотелска и ресторантска част, а нашето поколение, сегашното поколение, разширява и обновява театралния салон и въвежда модерна техника в сградата - обобщава чичо Дими.

Планираме да пристроим нов етаж към Българския културен дом, с което да облекчим театралния салон - добавя Данчо Мусев. - Към него ще има нови помещения, съблекални, бани и мивки, възнамеряваме да изградим и нова репетиционна зала на първия етаж. Ще реновираме и фасадата, външния облик на цялата сграда. Това ще се превърне в една модерна сграда на бъдещето, която, надяваме се, да удължи с още едно столетие живота на нашата общност и след 100 години с нея да могат да се гордеят и нашите деца и внуци - разказва Данчо Мусев.

Така в Българския културен дом се обединяват минало, настояще и бъдеще. Всичко сочи, че обединеният гух и вяра на нашите прегци ще пребъдат не само между стените на този дом, а и в сърцата на поколенията.

ВИОЛЕТ ДОЦИ

60 ÉVES AZ OTTHONUNK, A BOLGÁR MŰVELŐDÉSI HÁZ

Minden közösségnek megvannak a maga hősei, mítoszai, emlékhelyei és kultikus épületei. Mi, magyarországi bolgárok különösen gazdag és nagy múltra tekinthetünk vissza. Saját templomunk van, iskolánk, kulturális intézetünk és művelődési házunk is, aminek a történetére különösen büszkék lehetünk.

Zorán, Hacki Tamás, a Benkó Dixiland és Koncz Zsuzsa. Hogy mi a közös bennük? Valamennyien a Bolgár Művelődési Ház színpadán kezdték pályafutásukat, ugyanis a '60-as évek elején az épületben

rendezték meg az első „Ki mit tud?” vetélkedőket.

A későbbiekben is számos legendás előadó került ki a házból, de az épület története is egyedülálló. Budapest főváros önkormányzata a 20. század közepén adományozta a Vágóhid utcai telket a magyarországi bolgároknak hiánypótló zöldség- és gyümölcsstermesztő munkájuk elismeréseként. A bolgárok végül összefogtak és gyűjtésbe kezdtek, hogy felépítsék saját közösségi otthonukat.

1953-ban 445 család több mint 3 millió forintot gyűjtött össze. - meséli Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke, aki az összefogásra még gyermekkorából emlékszik. Három évig tartott a gyűjtés. Sok család még kölcsönt is felvett, hogy támogatni tudja az építkezést, míg végül 1957-ben felépült a magyarországi bolgárok otthona.

A szüleim a '60-as években fizették vissza a kölcsönöket. - emlékszik vissza Dimi bácsi. - Minden család megélt, megszenvedte az építkezést... kinek csak derékig érő téli kabátja volt, más még kamaszon is hosszú szárú cipőben járt, de a kölcsönök vissza lettek fizetve és a ház még ma is él és prosperál.

Pontosan 60 éve működik a Bolgár Művelődési Ház. Ez az épület a közösségünk egyik legjelentősebb szellemi és kulturális központja. Itt próbál heti két alkalommal Roszica és a Jantra bolgár néptáncegyüttes. Ebben a házban emlékezünk meg nemzeti ünnepeinkről, hagyományainkról, de ugyanúgy sokan összegyűlünk itt különböző színházi előadások és koncertek alkalmával is.

Nagyon jó, hogy van egy hely a főváros szívében, ahol ilyen komoly közösségi élet zajlik... ahol gyerekeink, unokáik táncpróbára jönnek, népviseletbe öltöznek, elmennek fellépni, segítik egymást, és megtanulják mi az a csapatszellel, mi az, hogy egy nemzeti séghez tartozni, mi az, hogy egy egyedi kultúrát ápolni, és így férnek hozzá a nyelvhez is - mondja dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke.

A Ház története ezzel azonban még koránt sem ért véget. A magyarországi bolgárok minden generációja hozzátett valamit az épülethez.

A nagyszüleink voltak azok, akik építették, összeadták a házra a pénzt. A szüleink építettek hozzá egy szálloda és éttermi részt, a mi generációnk, a mostani generáció, pedig bővíti, felújítja a színháztermet, modern technikával látja el az épülete. - összegez Dimi bácsi.

Azt tervezzük, hogy egy új emeletet építünk a Bolgár Művelődési Házra, amivel tehermentesítjük a színháztermet - teszi hozzá Muszev Dancso. - A színházterem új kiszolgáló helyiségeket kapna, tehát öltözőt, zuhanyzót, vizesblokkokat, és egy új próbaterem is épülne az emeleten. Az egész háznak a homlokzatát, a külső megjelenítését is felújítanánk. Egy modern, jövőbe mutató épület lenne, amit talán, reményeink szerint még egy évszázaddal kitolná a közösségünk életét, és 100 év múlva is tudnának büszkélkedni a gyerekeink, unokáink - mondja Muszev Dancso.

Így egyesül a Bolgár Művelődési Házban a múlt, a jelen, és a jövő. A jelek szerint őseinek összetartó szelleme és hite pedig nem csak az épület falain belül él, hanem a jelen generációinak szívében is.

DÓCZI VIOLETT

ОБНОВЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ДОМ

През 2016 г. се наводни сутеренът на Българския културен дом. Това положение се загържва така в продължение на няколко месеца и едностранно, което можеше да се направи, беше помещениата постепенно да се отводнят и с паросукачка да се намали изключително повишеното ниво на влага.

Видими бяха и високият воден отток, и постоянното, почти безпрепятствено изтичане на вода. От БуК оправиха проблема и отпозава водата в мазето рязко намалая. Вследствие на неизправността бяха изтекли няколко хиляди кубични метра вода, затова процесът на сушене отне по-продължително време. Обстоятелствата се затрудняваха и от факта, че почвата на терена е нехомогенна, следователно плътността ѝ не е като на един няколкостотингодишен консолидиран компактен земен слой. Имайки прегвид това, нямаше очаквания вътрешните повърхности да изсъхнат бързо, както и силно нагулата се от водата мазилка и боята да бъдат възстановени без допълнителна помощ.

Преди всичко трябваше да бъдат махнати оттам мебелите и лампе-

рише. Трябваше да се демонтират осветителните тела и радиаторите. По време на монтажа стана ясно, че каменната облицовка е била положена в няколкосантиметрова подложка, която напълно беше подгизнала. За поправката на изолацията трябваше да бъдат отстранени голите стъпала. Беше зацудана неизползваната асансьорна шахта за храна. Наложиха се да бъдат демонтирани колоните до входа, тухлената облицовка на височина от около 1 метър, а също и площите под фреските. Напълно бяха демонтирани санитарните казанчета и мивки, влажните и хванали мухъл стени и погони настилки в тоалетните. Едва след това започна изграждането на изолация и се сложи началото на ремонтните работи по облицовки и погони настилки. В интерес на изравняването на нивата, както и с цел уеднаквяване, настилките бяха изцяло подменени.

Върху колоните бяха поставени нови тухлени облицовки. Боядисването можеше да се направи само с бои с висока пропускливост на въздуха, а не на изкуствена основа, защото трябваше да бъде подсигурано пароотделянето от стенните повърхности. Старата ламперия не беше върната, защото и самата мебелировка беше подменена. Дървеният таван не се

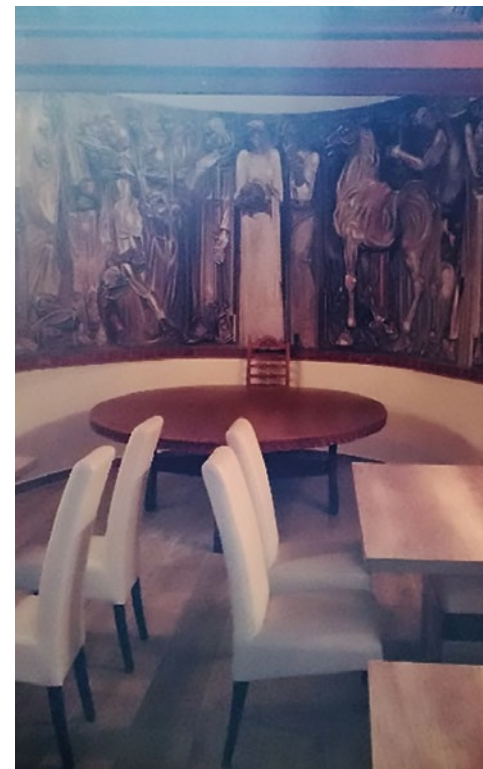
промени, само трябваше да бъдат монтирани нови первази, защото вече няма стенна ламперия. Поврегените фрески ще бъдат възстановени с помощта на български реставратор, тъй като начинът им на изработване не е достатъчно познат в Унгария.

Българското републиканско самоуправление канцугатства за целева помощ към Министерството на човешките ресурси ЕММИ и му бяха отпуснати 15 милиона форинта за ремонтта. Така той не се оказа в тежест за Дружеството на българите в Унгария.

A BOLGÁR MŰVELŐDÉSI HÁZ RENOVÁLÁSA

2016-ban beázott a Bolgár Művelődési Ház alagsora. Az ázás kezdete több hónapra nyúlik vissza, és a védekezés ügyében csak annyit lehetett tenni, hogy a már betört vizet folyamatosan eltávolították, illetve a rendkívül magas páratartalmat páraelszívóval lecsökkentették.

Szemrevételezéssel érzékelhető volt a magas vízhozam, és a folyamatos, szinte akadálytalan elszivárgás. A Vízművek a hibát kijavította, és azóta a pincében

megjelenő vízmennyiség rohamosan csökkent. Mivel a hiba okán több ezer köbméter víz szivárgott el, a száradási folyamat hosszadalmas időt vett igénybe. Súlyosbította a körülményeket, hogy a terület feltöltéses jellegű, tehát a talaj tömörsége nem azonos egy több száz éves konszolidált tömör talajréteggel. Mindezek alapján nem volt várható a belső felületek gyors kiszáradása, és a víz által erősen kilugozott vakolat és festékréteg segítség nélküli helyreállása.

Mindenekelőtt el kellett távolítani a bútorokat, és a falburkolatot. Le kellett szerelni továbbá a világítótesteket, és a fan-coil készülékeket. A bontás során derült ki, hogy a kőburkolat több cm vastag ágyazatba volt elhelyezve,

mely teljesen el volt ázva. A szigetelésjavításhoz szükséges volt az alsó lépcsőfokok elbontása. Elfalazásra került a használaton kívüli étellift ürege. El kellett bontani a bejárat melletti pillérek, téglaburkolatát kb. 1 m magasságig, valamint a freskó alatti területet. Teljesen elbontásra kerültek a vizesblokkok, a wc-k átnedvesedett, bepenészedett falai és padlóburkolatai is. Mindezek után kezdődött meg a szigetelés elkészítése, melynek befejezésével megkezdődtek a burkolat helyreállítási munkák. A szintek kiegyenlítése, valamint a burkolat egységessé tétele érdekében teljes burkolatcserére került sor.

A pillérekre visszakerültek az új téglaburkolatok. A festést csak légáteresztő, nem műanyagbázisú festékekkel lehetett elvégezni, mert biztosítani kell a falfelület páraáteresztését. A régi falburkolat nem került vissza, mert a bútorozás is megváltozott. A mennyezeti faburkolat nem módosult, csak az új szegélyeket kellett felszerelni, mert már nincs falburkolat. A megrongálódott freskót bulgáriai művész segít helyreállítani, mivel a készítésének módja hazánkban nem ismeretes pontosan.

A Bolgár Országos Önkormányzat beadott pályázatot az EMMI-hez és nyert 15.000.000 Ft-ot a felújításra. Így az nem jelentett terhet a Magyarországi Bolgárok Egyesülete számára.

Българското републиканско самоуправление и
Българското самоуправление в Халастелек най-учтиво
канят Вас и Вашето семейство на празника по случай

Деня на независимостта на България

и 10 годишнината от откриването
на паметника „Български долап“,
издигнат в чест на българските градинари,

който ще се проведе на
на 16 септември 2017 година от 11.00 часа

Тържествени слова и полагане на венци
официален гост на тържеството: **г-н Валери Симеонов**,
вицепремиер на Република България

МЯСТО НА ПРОЯВАТА

град Халастелек, Кръстовището на ул. „Кишяр“ и ул. „Бела Шомоги“,
„Българския долап“

Фолклорна програма в изпълнение на танцови състави
„Росица“ и „Янтра“ · Коктейл

МЯСТО НА ПРОЯВАТА

Замъкът на Халастелек, град Халастелек, ул. „Ференц Ракоци“ 68.

А Bolgár Országos Önkormányzat és a Halásztelki Bolgár
Nemzetiségi Önkormányzat szeretettel meghívja Önt és kedves
családját 2017. szeptember 16-án 11.00 órától

Bulgária függetlenségének napja,

valamint a Bolgárkerék-émlékmű
felavatásának 10 éves évfordulója
alkalmából rendezett ünnepségre

Köszöntők és ünnepi koszorúzás
A rendezvény hivatalos vendége **Valeri Szimeonov**,
a Bolgár Köztársaság miniszterelnök-helyettese

HELYSZÍN

Halásztelek, a Kisgyár utca és a Somogyi Béla utca sarka, a Bolgárkerék-émlékműnél

Folklórműsor a Roszica és a Jantra néptáncegyüttesek
előadásában · Kóktél

HELYSZÍN

Malonyai Kastély, Halásztelek, II. Rákóczi Ferenc út 68.

КУРС ПО РИСУВАНЕ И ЖИВОПИС

Курс по рисуване започва през септем-
ври 2017 г. под ръководството на ква-
лифицирани преподаватели за всички
възрастови групи. Работи се индивиду-
ално въз основа на предварително
формулираните цели (прогължаване на
образованието, художествена кариера,
удоволствие и др.)

място ул. „Байза“ 44, 1062 Будапеща

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

› Женя Бозукова

e-mail zsenia@gmail.com

mobil 06/30-5446018

› Миролуба Гендова

e-mail miroljubagendova@gmail.com

mobil 06/70-2267193

RAJZ- ÉS FESTŐ- TANFOLYAM

Képzőművészek vezetésével az alapoktól
sajátíthatja el a rajzolás, festés technikáit!
Az egyéni igényekhez igazodva alakítjuk
ki a képzés menetét. A jelentkezés és a
tanfolyamhoz való csatlakozás lehetősége
folyamatos. A 2 órás, kis létszámú (4-5 fős)
foglalkozások alkalmankénti díja: 5.000 Ft.

HELYSZÍN 1062 Budapest, Bajza utca 44.

JELENTKEZÉS ÉS TOVÁBBI TÁJÉKOZTATÁS

› Bozukova Zsenia

e-mail zsenia@gmail.com

mobil 06/30-5446018

› Gendova Miroljuba

e-mail miroljubagendova@gmail.com

mobil 06/70-2267193

ПАМЕТНИК НА СТЕФАН ДУНЬОВ

На 25 септември от 17.00 часа

ще бъде открит паметникът
на Стефан Дуньов.

МЯСТО

XIII р., паркът на въгъла на ул. „Стефан
Дуньов“ и на ул. „Лаюш Кашак“.

DUNYOV ISTVÁN – SZOBORAVATÁS

2017. szeptember 25-én, 17 órakor kerül
sor Dunyov István szobrának avatására.

HELYSZÍN

XIII. Kerület, Dunyov István utca –
Kassák Lajos utca kereszteződésénél
lévő park.

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Bp., Vágóhid u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560

http://www.bolgaregyesulet.hu/

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Посолство на Република България в Унгария

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Bp., Andrássy út 115.

tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Активен наблюдател

Bolgár Nemzetiségi Szószóló

1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

Св. св. Кирил и Методиј

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár

Pravoszláv Templom

1097 Budapest, Vágóhid u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасиј

Atanaszj archimandrita

tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за рожен език

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО
САМОУПРАВЛЕНИЕ** (1062 Будапеща, ул. Байза 44.)

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (*главен редактор*),

Кирил Наг, Йордан Тютюнков

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерство на
човешките ресурси, Столичното българско
самоуправление и на Българските самоупра-
вления в I., VIII., XV. район на Будапеща, Уйнеш
Пещержебет и във Фелшожолца, Печ, Сегед,
Халастелек, Дунахарасту, Дунакесу, Мушколц,
Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT

(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczy Violetta (*főszerkesztő*), Nagy Kiril,

Jordan Tütüncov

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik az Emberi Erőforrások Minisztériuma,
a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XV.
kerületi, az Újpesti, a Pesterzsébeti, valamint a
Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a
Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Miskolci, a Debreceni,
és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat
támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

Българска гвезична малцинствена
гемска градина

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен
и информационен център

Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Изследователски институт

на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

СЕПТЕМВРИ

09.09 | 18.00 (събота)

**Честване на 60 годишнината на
Българския културен дом**

място

1097 Будапеща, ул. „Вагохиг“ 62.

16.09 | 11.00 (събота)

Ден на независимостта на България

от 11.00 часа: часа полагане на венци
преди паметника „Български голан“

място

Халастелек, кръстовището на ул.
„Кишдяр“ и ул. „Бела Шомоги“

от 12.00 часа: фолклорна програма и
коктейл в Замъка на Халастелек

място

Халастелек, ул. „Ференц Ракоци“ 68.

25.09 | 18.00 (понеделник)

**Откриване на паметник
на Стефан Дуньов**

място

XIII район, паркът на ъгъла на
ул. „Ицван Дуньов“ и ул. „Лайош Кашак“

ОКТОМВРИ

11.10 | 18.00 (сряда)

Паралелни пространства

Групова изложба на българските
художници в Унгария

място

Българска галерия Б44
1062 Будапеща, ул. „Байза“ 44.

19.10 (четвъртък)

**Ден на българо-унгарското прия-
телство** – в София

22.10 (неделя)

**35-годишен юбилей на
Танцов ансамбъл „Мартеница“**

място

Културен дом „Площад Марцибани“
1022 Будапеща, пл. „Марцибани“ 5/а.

SZEPTEMBER

09.09 | 18.00 (szombat)

60 éves a Bolgár Művelődési Ház

HELYSZÍN

1097 Budapest, Vágóhid u. 62.

09.16 | 11.00 (szombat)

Bulgária függetlenségének napja

11.00 órától – koszorúzás a
Bolgárkerék-emplémnél

HELYSZÍN

Halásztelek, a Kisgyár és
a Somogyi Béla utca sarka

12.00 órától – folklór műsor
és fogadás a halásztelki Kastélyban

HELYSZÍN

Halásztelek, II. Rákóczi Ferenc út 68.

09.25 | 17.00 (hétfő)

Dunyov István szobor avatása

HELYSZÍN

XIII. Kerület,
Dunyov István utca – Kassák Lajos utca
kereszteződésénél lévő parkban.

OKTÓBER

10.11 | 18.00 (szerda)

Párhuzamos terek

A magyarországi bolgár képzőművészek
csoportos kiállítása

HELYSZÍN

B44 Bolgár Galéria
Budapest, 1062 Bajza u. 44.

10.19 (csütörtök)

Bolgár – Magyar Barátság Napja
– Szófiában

10.22 (vasárnap)

35 éves a Martenica Néptáncegyüttes

HELYSZÍN

Marczibányi téri Művelődési Ház
1022 Budapest, Marczibányi tér 5/a.